

MEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben hához hordva, vagy vidékre postán küldve
egy hónapra 15 korona, negyedévre 45 korona,
fél évre 90 korona, egész évre 180 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pelsőcika 2. — Telefon sz. 208.

Felélős szerkesztő: Hajós József.

Magyar gazdasági parlament.

A nemzetgyűlés még június hónap folyamán egy indítványt fogadott el, mely német mintára gazdasági parlament felállítását javasolja. — A nemzetgyűlés elhatározása után mintegy másfél hónapig semmi sem történt azért, hogy a tervezett intézmény előbb lépjen, míg nem most megkezdték annak előmunkálatait. Az eredeti terv szerint ez a gazdasági parlament szolgálna arra is, hogy idővel ebből fejlődjék ki a törvényhozás második kamarája és ezért az akció fokozottabb érdeklődésre tarthat számot. Illetékes helyre fordultunk felvilágosításért és a következő magyarázatot kaptuk: — A gazdasági parlament gondolatát Németországból kaptuk, ahol azt a helyszínén már eddig is több szakembertünk tanulmányozta. Ennek az intézménynek a szükségességét olyan körülmények magyarázzák meg, amelyek azonosak nálunk és Németországban. — A vesztett háborút ott és itt is forradalmi átalakítások követték nyomon és mindkét országban alkotmányozó nemzetgyűléseknek kellett összehívulnia a legszélesebben kiterjesztett választási rendszer alapján. A széleskörű választási rendszer kötségtelenül kedvezőlen hatással van a parlamentek szellemi színvonalára és nem teszi valószínűvé azt, hogy szakemberek nagyobb számmal juszanak mandátumhoz. Németországban mégis kedvezőbb eredményt jártak e tekintetben a birodalmi gyűlési választások, mert több mint nyolcvan doktor került be, holott az ottani magasabb doktori képesítésnél fogva ez a cím körülbelül megfelel a mi egyetemi tanári fokozatunknak. Ennek dacára Németországban szükségét látták csakhamar annak, hogy olyan ügyek számára, melyek szakértelem igényelnek és melyeket nem lehet tisztán politikai szempontból elbírálni, külön tanácskozó és véleményező testületet létesítsenek, annál inkább, mert mint nálunk, ott is hiányzik a törvényhozás második kamarája. Így hozták létre a birodalmi gyűlés gazdasági parlamentjét, amely annyira bevált, hogy most már az egyes országok felállítják a maguk hasonló intézményét.

A német gazdasági parlament rendelkezésénél fogva arra hívták, hogy a gazdasági szakértelemet megvitassa, mielőtt azok a birodalmi gyűlés elé kerülnek és azokról véleményt mondanak. Ez a vélemény kötségtelenül nagy befolyással van a birodalmi gyűlés határozataira,

A Magyarországot övező államok uniót fognak létesíteni. Csehország, Románia, Jugoszlávia és Ausztria azért tömörülne, hogy egyfelől falanksz legyen a vörös hadsereg ellen, másrészt, hogy hadaik bevonuljanak Magyarországra, ha megkísérelnék a békeszerződés megállapította határait megváltoztatni. Ausztria a katonai akcióban „semleges” maradna, csak miniót szállítana a közös cél érdekében. Az egész tervet Renner és Benes főzte ki.

Oroszország felszólította Romániát Besszarabia, Bukovina

melyekre abban az irányban van különösen hatással, hogy azokat ne a tisztá politikai, illetve pártpolitikai célzat irányítsa, hanem az ország egyetemes gazdasági érdeke. A gazdasági parlamentet úgy alkották meg, hogy abban benn vannak az összes érdekképviseletek megbízottai és mindazok a kiváló szakemberek, akik, bár mandátumhoz nem juthattak a választásokon, de akiknek hozzájárulása csak tanulságos és hasznosulhat.

— Ezt az intézményt akarjuk mielőbb megvalósítani, azzal a bizakodással, hogy majd ebből sarjadjhat ki idővel a törvényhozásnak az előbbi törvényhozásnál helyettesítő második kamarája. Nálunk még nagyobb szükség van egy ilyen véleményező testületre, egyrészt azért, mert parlamentünk szellemi színvonala kötségtelenül alatta van a német birodalmi gyűlésének, másrészt pedig, mert a mi nemzetgyűlésünk sokkal egyoldalúbb és abban nagy és fontos társadalmi és gazdasági érdekeket általában nincsenek képviselve. Már eddig is elég példánk van arra, hogy a nemzetgyűlés csak egyoldalú, szűkebb körben mozgó gazdasági kérdéseket képes és hajlandó szakértelemmel megvitatni, a kereskedelem, az ipar problémái, főképpen azonban a pénzügyi mélyebben szántó feladatai nem találkoznak kellő érdeklődéssel és megértéssel. Emellett a gazdasági kérdések megvitatását ugyyszólván kizárólag politikai szempontok irányítják és az ország egyetemes gazdasági szempontjai nem érvényesülnek.

— Ezért óhajtunk egy olyan szervezet megalkotni a parlament mellett, mely ennek segítségére volna mindazoknak a kérdéseknek a tisztázásánál, melyek szakértelem és ésen a téren gyakorlatot kívánnak. A kérdés tanulmányozása már folyamatban van és bizunk benne, hogy a nemzetgyűlés határozata mielőbb testet fog ölteni.

és a bolgároktól elvett Dobruzsza kiürítésére és visszaadására. Hír szerint Avareszku és pártja hajlandónak mutatkozott ez alapon tárgyalni az oroszokkal, Take Jonescu azonban a leghatározottabban elleneszte.

Az entente csak tanácsokkal segíti a lengyeleket, de pénzzel és katonával nem.

A franciák csapatösszevonásokat tesznek a megszállt területeken.

A swinemündeni német fürdőhelyen nagy zsidóellenes tüntést rendeztek.

— Papság pénztárelismervények beváltása. A kékpénz lebélyegzésekor kapott pénztárelismervények beváltására vonatkozó 43296. sz. rendelet kiterjed a kongruás és korpóliékos lelkészre is, ha tiszta jövedelmük nem haladja meg a 3000 koronát; a segédlelkészre, kiknek alapjós delme nem haladja meg az ezer koronát, vagyis akikre a drágasági segélyrendelet is vonatkozott — és azon hitoklatókra, kik illetményeiket egészen vagy részben az államtól kapják. Mindezek megvalósíthatják a többi közszolgálati alkalmazottak módjára pénztárelismervények beváltását. Így rendelkezett a pénzügyminiszter a megvalósításról 1920. aug. 12. sz. leiratában.

— Lelkigyakorlatok. A helybeli női kongregációk lelkigyakorlása jövő héttől, 23-án este kezdődnek. A lelkigyakorlatokat egy Jézusátszásügyi atya vezeti s a péntek reggeli közös szent áldozással érnek véget. A napi első és utolsó elmélkedés ideje úgy lesz megállapítva, hogy azokon hivatalba járó hölgyek is résztvehetnek.

— A szent István napi körmenet a székesfehérváriban reggel 8 órakor kezdődik, püspökünk szentbeszédet mond. A körmenet szent István ereklyéjét katonasztek fogják vinni. A katonaság zenekarral vonul fel. Kívánatos, hogy minden józsná keresztény magyar részt vegyen a legnagyobb nemzeti ünnepünkön.

A déli vasut a Szent István-napi forgalomra való tekintettel, pénteken délelőtt gyorsvonatot indít Budapestről Nagykanizsára és onnét este vissza. — Vasárnap a *balatoni ünnepélyre* a tehérvári közönség részére lesz egy személynvonat reggel fél 8 órakor s ez este fél 10 órakor jön vissza. A vasárnap való tekintettel délelőtt a Komárom felől vonat fél 9 órakor érkezik s délután 3 óra 45 perckor megy vissza. A DV helyi agilis állomásfőnökének kérelmére az igazgatóság készséggel adta meg a két utóbbi vonat indításához az engedélyt, hogy városunk közönségét iránti előékenységet nyilváníthassa.

— Az „Akarat”-szövetkezetről irt soraimhoz dr. Petrik Zoltán kir. tsvzki jegyző ur hosszabb megjegyzést fűz. Szó nélkül elsiklik a jegyző ur kesergései felett, ha nem tartalmazna fenyegetéseket. Így azonban önmagammal és a jó ügynek érdekében kénytelen vagyok a következőket kijelenteni: Nem igaz, hogy Balogh Zoltán, az Akarat-szövetkezet elnöke „*dr. tétkelen rongynak nevezte*” a jelenlegi törvényes pénzt, csupán azt hangsúlyozta, hogy az övenkoronásunk tényleges értéke ma nem ötven korona, s hogy az Akarat-szövetkezet üzletészelnek fedezete valóságos, mert értékes ingatlanokból áll, míg az államjegy fedezete csak reménybeli. Idéltéenség volt a közbeszólás e fejtegetésele során, mert Balogh Zoltán elnök épen azt bizonyította be, hogy a pénznek is csak akkor lesz meg a régi értéke, ha az ország polgárai boldog, megelégedett, munkás életet élnek. Petrik ur közbeszólása is joggal kifogásolható, mert Balogh Zoltánnak, a harctéren 32 hónapot töltött, számtalan kitüntetéssel felékésített, szinte legendás hősként küzdött, volt főhadnagynak a szávaiba olyan érdemet magyarázót bele, amit kivnie még valaki aligha. Aki vérelvle áztatta édes házáknak szent földjét, aki éveken át rettenthellen bátorsággal védte hazáját az hazafitlansággal valódi.

— *Ok nélküli lefegyverezési* szavai nyomán — épen nem dícséretes dolog. Nem vonom kétségbe a jegyző ur jóhiszeműségét és jószándékát, de úgy látom, azzal az előítélettel nézi az egész mozgalmat, hogy szocializomkrajt ize van. Legalább ennyire kell magyaráznom azt a tényt, hogy az előadások alkalmával állandóan csomót keres a kákán. Igazán kás gáncsolni ezt a szocialis munkát, amelynek eredményességétől függ a legnehezebb kérdések megoldása, tehát az is, hogy a munkások kommunisták lesznek e, vagy hazafiak. *Kétségek* Elek sk.

— A szent István-napi körmenet rendezősege kéri a város közönségét, hogy azon utvonalon, melyen a körmenet elvonul (Városházátér, Jókai—Nádor—Nagy Sándor utca) ablakjaikat virággal, nemzeti zászlókkal és szalagokkal, drapeákkal feldiszniti sziveskedjenek.

— Hevesi Ákos, aki a komün alatt Székesfehérvár városparancsnoka volt, szeptember hó 24-én ígatás miatt kerül a budapesti büntető törvényszék előlt a vádoltak padjára. A Surghot bíró elnöklete mellett vezetett tárgyalásra a törvényszék, a városi tisztikar nagyrészt is megidézte.

— A katonazenekar csütörtök déltben érkezik városunkba a sz. Istvánnapi körmenetre. Csütörtökön este felé a katonazenekar a Zichy ligetben hangversenyt tart.

